

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu rade stvari, a nesloga sve pokvari“ Mr. Fej.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodplatni se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 nvd. svaki redak. Ostali od 8 redakah stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; il u slučaju opatovanja uz pogodbe sa upraviteljom. Novci se šalju poštom kao obično. Imate prilikom najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, nek to javi upravitelju u otvorenu pismu, za koje se na plaću poštarine, ako se izvana naplaćuje. Reklamacije. Dopis se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Najbližegovani listovi se ne primaju. — Pradplata s poštarinom stoje 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 i 1 za pol godinu. Irvan carevine više poštarina. Na malo 1 br. 5 nvd.

Buzetske stvari.

VI.

(Konac.)

S tim privremenim rješenjem bužetskoga pitanja nije mogla biti niti nije zadovoljna velika većina onoga pučka, ona je dapače do skrajnosti ogorčena. Želila je eos. kr. komisara al se ga poslalo nije. Bila bi se bar ponekle zadovoljila sa odborom sastavljenim iz gg. Negrii, Bigatto i Fran Flego; ovoga kao zastupnika hrvatske stranke, Bigatta kao zastupnika talijanske stranke, a Negrii-a kao muža tobož nad straukama, pošto nije bio ni od jedne ni od druge u zastupstvo izabran. Bila bi se zadovoljila ponekle s takovim odborom, jer je prije želila samo da prestane prijašnja uprava, a kasnije, jer se nije htjelo porabiti za izbor odbora novi zakon 7. februara 1885. kao što se je porabio u Barbanu i Dubašnici.

Posve se ne bi bila mogla zadovoljiti, jer u novo zastupstvo bijahu izabrane dve trećine Hrvatah, a jedna trećina Talijanah, pak bi se taj razmjor imao bio imati i u občinskom odboru. A kad nebi bila nit s tim odborom posve zadovoljna, kako da bude zadovoljna sa imenovanim! Četiri muža talijanske stranke, koja je tako lopo gospodarila, da se nije naslo u blagajni nit novčića, a sve puno duga; stranke koju je kod novih izborah samo 10 zastupnikah brojila; a jedan samo muž hrvatske stranke, koja je htjela i koja hoće, da se uprava uredi i koja je kod novih izborah brojila 20 zastupnikah. Govora, da smo u ustavnjoj državi, pokrajini, občini i G. Ant. Flego o duogo je razmišljao, savjetovao se, dogovarao, da li bi primio odborništvo ili ne zajedno s onom četvoricom. Odlučio se je napokon da primi, da bar uzmogne viditi što i kako se

radi. Neka dobro pazi. Nek gleda spise i dopise, račune i sve. Nek mu ništa neizbjegne. On je jedini pouzdanik velike većine pučanstva. Ono će na skoro opet reći svoju.

Što još nekoliko riečih o djelovanju novoga odbora.

Prvi njegov glavni čin bio je klic, nek ljudi nove nose u občinsku blagajnu. Boz novcah doista nije kud ni kamo. Al puk, podobina i pojedinci, mnogo je već toga snesao u občinsku blagajnu, a da nije 9 godinah računah vidio, da nozna kamo su njegovi krivavo zasluženi novci došli. Tko je kriv, ako se nepouzda je izručiti teško stečeni novcah sadanjomu onako sastavljenomu odboru?

Druga, na čem je predsjednik odbora g. Bigatto zadnje vrijeme radio, jest, da postanu seoskimi župani muži, koji su tržali s prvanjim zastupstvom, a koji nisu bili sa većinom novoizabranoga zastupstva. O tom je nastojao osobito na Krasu. Za Slum imenovao je bio županom jednoga između veoma riodkih, koji su kod izborah s Talijanih držali. Fredstavnici Slumjanah išli su u Buzet i rekli g. predsjedniku, da puk nečie onoga muža za župana. Ako najvjeruje, nek se ido na lice mjesta ovdje dođiti. Odazvao se je pozivu, došao na Slum i puk je izabrao županom muža svojega poznudanja a ne onoga koga je htjao g. Bigatto. U Klenošćak bio je ovaj gospodin već prije došao rad imenovanja župana. Nije mu pošlo za rukom proturati čuvjeka svojega kova, bio je izabran pristaša hrvatske i gospodarske stranke. Bio je i u Trstenu i u Podgacah, al je i tamo jednako prošao: bili su izabrani za župana muži hrvatske i gospodarske stranke. Jedinu korist koju je imao, bile su dnevnice. Došao je najzd i u

Lanišće, al ga je valjda volja prošla još kamo posle toga ići. Za župana htjao je proturati svoga sudruga Josipa Grboa. Al jih je čuo, i morao otići s dugim nosom pošto je bio izabran dosadnji župan, veliki poštenjak i čestit Hrvat. Taj nuspjeh u selih, gdje je bio, natjerao ga je valjda i na to, da je izdao županski dekret Martinu Sankoviću, koj je već nekoliko mjesocih kao čestit Hrvat od čestitih Dancah bio izabran za župana.

Svoje putovanja po Krasu upotriobio je i u jednu drugu svrhu. Više manje posvuda je nagovarao ljude nek napravu prošnju za odciepljenje od bužetske občine. Krašani su za odciepljenje već više puta molili. Takova njihova molbenica bila je i lani u saboru protresivana. Proti svim razlogom, kojima je zastupnik gosp. Spindič podkripio tu molbenicu, odbila je saborska većina, talijanaška, noizuzam nit članovah zemaljskoga odbora, tu molbenicu. A sada nagovara pouzdanik zemaljskoga odbora, togu ovieta saborske većine, nek ljudi prosu za odciepljenje. Odkud taj preokret?

Više manje poznato je što se je sve poduzelo od Talijanašah Istre i njihovih prijateljah proti izboru gosp. Mikiše, župnikom laniškim. Kad je ovaj ipak bio izabran, a njihovi štićenici propali proti skoro jednodušnoj volji naroda, rekao je jedan intimni prijatelj članovah saborske većine, da će sad isti talijanski zastupnici raditi za odciepljenje Krasa od Buzeta. Kad nemogu Talijanaši vladati u občini bužetskoj s Krasom, misle si, hoće boz Krasa. I eto u tom smislu se radi, to kao da je jedna glavnih zadacaš g. predsjednika občinskoga odbora. Bio je sam na Krasu, nagovarao je i nagovora, kad koji skrasa u Buzet dođe; pošilje danju i noću svoje ljude

po Krasu, nek naprave molbenicu za odciepljenje. Pri tom mu pomažu i voleučena gospoda i neki c. kr. činovnici iz Buzeta, koje smo pripravni, uztraba li imenovati. Baš to nagovaranja od strane rečenoga predsjednika i drugih Talijanašah odvraća ljude od želje za odciepljenjem.

Ma koliko ga prije želili i prošli, sad nemara zanj, ili su protivni, ili se sustežu izreći svoje mnijenje. Već to, što njim se nudja s Talijanaške strane i s tim toliko sil, čini jih sumnjati o koristi odciepljenja; od ta strano nisu imeli nikad koristi. Baš rad toga, u koliko nam je poznato, još nije nijedna podobnina urosila za odciepljenje i teško da će, o. c. n. kakvom prevarom, koje nek se narod čuva kao živa ognja.

Mi smo od onih, koji smo bili već prije osvjedočeni, da se je novom upravom promjenio kapelnik a da je muzika ostala ista. Dogodjaji su to potvrdili. Čestitamo na radnji gosp. Bigatta i njegovim drugovom kao takodjer svim, koji su ga činili imenovati i sponimjeh na svrsi, da je već izteklo šest tjedana od kad je preuzeo kao predsjednik obč. odbora upravu a da izborne listine još izložene nisu.

DOPISI.

U Vrblniku mjeseca septembra. — Od kad se je promienila naša občinska uprava, dolazi Vam g. urednik sa ovih stranah jako malo dopisah. A što bi? Našoj sadanjjoj upravi neželimo drugo, do il, da naprotuje na stazi, kojom je započela. Bilo je dosta žrtvaha dok se je ovoliko postiglo, nu ml to danas rado zaboravljamo, videć, da su te žrtve dobrih plodom urodile. Ostavimo dakle stare jade, te se bavimo radje onim što je, a nebi smjelo da bude.

PODLISTAK.

P. N. gospodinu Yorku u Ložinjnu.

II.

Ovaj put ćemo kratki biti pošto Vi to želite. Nebojte se! Nisam bio navadan na svojeg bližnjeg razvaljivati usta onako bezsrčno kao Vi. Na berakos gospoditiću moj lma biće što sve vidil i čuje. Ono će Vas i nas jedne prješnike suditi!

Vi moj dragi prijatelju, ste opet onako uljudno kako smo Vi znate iz Vašeg plemenitog srčanog predjela izhrakno na jedanog postuoca (rabim Vaše epithete) A. K. najgadolje rieči, kakve može samo jedna ogavna duša, kao što je Vaša izbljavati, da nerabim goreg izrazal Pazienza mio amico! Ono što čovjek ima — daje! Još nije nikad trnje groždjem urodilo nit čičak smokvami! »Porozdenje jeblidno, kako možet dobro glagolati, zlo sušnje? od izblitka bo srdca, usta glugoljuti Blagij

čelovik od blagago sokrovišća iznosil blagašni; i lukavij čelovlek of lukavago sokrovišća iznosil lukavašni. Avete capito York mio caro?

Opet Vam poručam na Vašu utjehu, da »postozolo« A. K. jošie živi. On će najbrže ako ga Vi nezastidite ili »in excessu mentis« nelztrihite sa lica zemaljskoga Vašimi epitheti, uzetimi iz Vašeg prebogotog slovara, još koju na »išpjet«. (Z) Boga miloga nemojte mi zamjeriti, ako rabim, ovu rieč napisati i izpjevati, nu... nu... nestrepite: na Vas ništavca satyre neće pisati. »Ferlunt summos tantum fulmina montes« a Vas patuljku, oprostite, nemože pripodobiti sa viekgom gorom, ku ta se orlovi krila već sa kajlžnim glibom, gdje žaba krekeću, jakrepi štipaju i guje se otrovnica legu!

Gospodin A. K. u njegovih zvonjelicah (nota bene: ako ste ih razumio!) nije nigdje protiv poštenog Italijana ni rieč spomeno, ako ste pak Vi se ja vostra bella compagnia njima uvrjedjeni a on nemože drugo nego reći: krivi ste, zato istina ne-

može te podnostiti Cattivo segno mio caro »Pseudoyork!«

Gospodin A. K. Vam je već poslao reči, pa mora opet i danas Vam javiti kroz svoga visokopoloženog pokrovitelja, da se Vas ništaven i moralnog prepalice ništa nehoji, već žali u srcu, da su Vas njegove zvonjelice tako razkukurikale. Poručuje Vam bez drhturenja, da Vi niste čovjek od rieči već prazno kuretalo, koje nezna što bleji a obećanja nelzpunjuje. Za besna drnova drž! Vas i držat će Vas, dok nepokazete, gdje se je A. K. o gramatiku i metriku ogriješio. Na ovu njegovu poruku nemojte zaboraviti. Boga mi svetoga bit ćemo Vam zahvalni »ausgenommen wenn sie uns wiederum mit Ihren herbeichtigten Dummheiten nicht herauskommen!«

Najposlije tvrdite, da niste rad s nama polemizirati (nbi ostavite Jorkiću ovu rieč ako i nije hrvatska!) pa s toga veledušno položite Vaše pero? Tako junače? A ja se za celo nadab, da ćemo si još koju porjedati, što bi meni upravo dobro bilo

došlo, jer čitajuć Vaše »stockfesteren Dummheiten«, kojima vrve vaš dopis, kao mravina mravijista, osudio bih si bio koju uricu u vrijeme ohjeda ili večere.

Po Vašoj želji, koju izjaviste u Vašem zadnjem dopisu, tomu nedonočetu Vašeg nezrelouguma, moram Vam reći: »Bogom!« Bilo je nešto drugo pripravljeno za Vas gospodine »della nadri-talijana creanza«; mislio sam, da mi je pala u dio ta častna zadaca, da se mogu bolje ogledati na junačkom megdau »cum illo antiqui serpentis« a sada vidim, da je meul jadnome »dextrandum« a tebi lukavco »el-nistrandum!« Nu prije nego se možda na vleke razkralimo svjetujem Vas, da se ostavite pjesnika A. K. Vjerujte mi: on haje za Vaše brukavice kao za lanijski sojeg. U ostalom iz srca zahvaljujem Bogu što me oslohodilo takova smrada č! finis! O'od.

